

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ

Затверджено
На засіданні кафедри філософії
філософського факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 30.08.2021 р.)
Завідувач кафедри філософії
докт. філос. наук, проф. Карась А. Ф.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІЛОСОФІЯ»,
Що викладається в межах ОПП «Соціальна педагогіка»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 231 Соціальна робота
Галузі знань 23 Соціальна робота
Кваліфікація: Бакалавр з соціальної роботи. Соціальний педагог.
2021-2022 навчальний рік

Назва курсу	Філософія
Адреса викладання курсу	факультет педагогічної освіти, вул. Туган-Барановського, 7
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра філософії
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	спеціальність 231 Соціальна робота Галузі знань 23 Соціальна робота
Викладач (-і)	Откович Катерина Вікторівна, к.ф.н, доцент кафедри філософії, філософського факультету ЛНУ імені Івана Франка Янкович Тетяна Ярославівна, асистент кафедри філософії філософського факультету ЛНУ імені Івана Франка
Контактна інформація викладача (-ів)	kateryna.otkovych@lnu.edu.ua tetyana.yankovych@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Консультації проводяться щопонеділка 14:00 – 15:00, каб. 316, кафедра філософії, головний корпус ЛНУ ім.І.Франка (онлайн, за попередньою домовленістю kateryna.otkovych@lnu.edu.ua, tetyana.yankovych@lnu.edu.ua)
Сторінка курсу	https://filos.lnu.edu.ua/employee/otkovych-k-v

Інформація про курс	Дисципліна «Філософія» є нормативною дисципліною для спеціальності - 231 Соціальна робота Галузі знань 23 Соціальна робота яка викладається в 6 семестрі в обсязі 3 кредитів.
Коротка анотація курсу	Курс передбачає вивчення основних категорій філософського знання, покликаний забезпечити глибоке засвоєння специфіки філософського осягнення дійсності, високу світоглядно-методологічну культуру. В курсі звертається увага на те, що саме необхідно для студентів педагогічного факультету, для формування і розвитку сучасної світоглядно-методичної парадигми, що сьогодні неможливе без філософії як теоретичної основи людського світобачення, без розуміння філософії як життєвого завдання. курс дає уявлення про особливості виникнення та розвитку філософського знання, і його ролі в розвитку і функціонуванні культури, суспільства, і значення для особистого життя людини Також враховано національні особливості розвитку філософської думки в Україні.
Мета та цілі курсу	<p>Мета та цілі курсу – вивчення напрямів історико-філософської думки, формування філософської культури, мислення, пізнання навколишнього світу та самого себе, формування принципів філософського осмислення світу за допомогою базових філософських категорій, формування філософськи обґрунтованого світогляду. Також важливе значення мають знайомство з історичними типами філософії, вивчення різноманітних філософських вчень, шкіл та систем та оволодіння методикою філософських досліджень з допомогою першоджерел класиків філософської думки. Все це сприятиме формуванню цілісного уявлення про розвиток філософської світової думки з акцентуванням на місці та ролі вітчизняного філософування.</p> <p>Курс орієнтований на вивчення основних етапів розвитку світової філософської думки, вільне володіння категоріальним апаратом, оволодіння філософією як відповідним типом та способом мислення, ознайомлення з новітніми течіями філософської думки сучасності. Тому робочою програмою передбачено не лише аудиторну роботу (лекційні та семінарські заняття), а й самостійну роботу студентів з опрацювання філософських першоджерел, підручників, навчальних посібників, додаткових видань (в рекомендованій літературі дається їхній перелік), а також написання рефератів, виконання контрольних</p>

	робіт, активні виступи на семінарах тощо.
Література для вивчення дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Андрущенко В.П., Михальченко М.І. Сучасна соціальна філософія. - К.: Генеза, 1996. 2. Бичко І.В., Бойченко І.В., Табачковський ВТ. та ін. Філософія: Підручник. - К., 2001. 3. Бойченко І.В. Філософія історії: Підручник. - К., 2000. 4. Кульчицький О. Основи філософії і філософічних наук. Мюнхен - Львів. 1995.- 164с. 5. Огородник І.В., Русин М.Ю. Українська філософія в іменах. - К., 1997. 6. Федів Ю.О., Мозгова Н.Г. Історія української філософії: Курс лекцій. - К., 2001. 7. Філософія. Курс лекцій. Навчальний посібник /І. В. Бичко, В. Г. Табачковський, Г.І. Горак та ін./.- К. Либідь, 1993.- 576 с. 8. Філософія. Навчальний посібник (курс лекцій). За ред. проф. І.Ф.Надольного. К.: Вікар, 1997 -620 с. 9. Філософія: Навч. посіб. / Л.В. Губерський, І.Ф. Надольний, В.Б. Андрущенко та ін.; За ред. І.Ф. Надольного. - 5-те вид., випр. і доп. - К.: Вікар, 2005. -455 с. - (Вища освіта ХХІ століття). 10. Філософія політики: Короткий енциклопедичний словник / Ред. колегія: Л.В. Губерський, В.П. Андрущенко, М.І. Бойченко та ін. - К., 2002. 11. Фі Євген Бистрицький , Сергій Пролеєв , Роман Зимовець. Комунікація і культура в глобальному світі. – К.: Дух і літера, 2020. – 416 с.лософський словник /За ред. В.І. Шинкарука - К., 1986. - 594 с. 12. Марк Туллій Ціцерон. Розмисли. Наодинці з собою. Видавництво Апріорі, 2021. – 440 с. 13. Зигмунд Фройд. Невпокій в культурі. К.: Апріорі, 2021. – 120 с. 14. Євген Бистрицький , Сергій Пролеєв , Роман Зимовець. Комунікація і культура в глобальному світі. – К.: Дух і літера, 2020. – 416 с. 15. Кемп П. Переосмислення філософії як сили слова // Вісник Львівського університету. Серія: філософська науки. – Львів, 2008. - № 11. – с. 7-14. // Режим доступу http://old.filos.lnu.edu.ua/Visnyk/2008_11/1.pdf. 16. Гантінгтон С. Захід: унікальність versus універсалізм // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – С. 498-508.

Тривалість курсу	3 кредити, 90 год.
Обсяг курсу	32 годин аудиторних 3 них 16 годин лекцій 16 годин практичних занять 58 годин самостійної роботи (заочна форма навчання: 6 годин лекцій, 4 практичних заняття, 80 годин самостійної роботи)
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення курсу студент повинен:</p> <p>ЗНАТИ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - предмет філософії, його місце в системі гуманітарних наук; - основні течії філософії та історію їх виникнення, її місце й роль у житті суспільства й людини; - зміст та функції філософії у суспільстві; - основні філософські категорії та парадигму їх сучасного використання; - головні світоглядно-філософські проблеми сьогодення; - історію розвитку філософської думки на Україні; - місце філософії в самопізнанні людини; - структуру та історичні типи світогляду (міфологічний, релігійний, науковий та філософський); - роль філософії в системі духовної культури людства. <p>УМІТИ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - працювати з філософською літературою (книгами, словниками та іншими джерелами інформації); - логічно мислити, послідовно та аргументовано розвивати свою думку, відрізнити істотне від другорядного; - застосовувати філософський категоріальний апарат в процесі прийняття рішень та визначенні оптимальних шляхів їх ефективної реалізації; - формулювати на теоретичному рівні світоглядні проблеми та здійснювати пошук шляхів їх розв'язання; - свідомо використовувати гносеологічні моделі у фаховому пізнанні;

- свідомо застосовувати філософську методологію інтерпретації у фаховій діяльності;
- аналізувати та розуміти значення своєї фахової діяльності для національного відродження України;
- бачити перспективи культуро-цивілізаційного поступу України.

В процесі вивчення дисципліни «Філософія» забезпечуються наступні **загальні компетенції** –

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людині громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК13. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ФК1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

ФК3. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН8. Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси

	<p>на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях. ПРН15. Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки. ПРН21. Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень.</p>
<p>Формат курсу</p>	<p>Очний, заочний</p>
<p>теми</p>	<p style="text-align: center;">ДОДАТОК (схема курсу)</p> <p>Тема 1. Місце філософії в самопізнанні людини. Типи світоглядів. Функції філософії. Поняття і структура світогляду його значення в житті людини. Типологія світогляду: особливості міфологічного світогляду; поняття і сутність релігії, умови і причини виникнення релігійних вірувань; філософія як етап розвитку світогляду. Філософія в системі культури. Предмет філософії. Специфічні особливості філософських знань: загальність (універсальність), сутнісність, світоглядність, універсальна теоретична рефлексія. Функції філософії. Історична, культурно-релігійна, етично-духовна специфіки східного способу філософування. Джерела і ключові поняття (нірвана, карма, сансара, майя, дгарма, агімса). Порятунок душі як практична мета східної філософії. Поняття і концепція східної аскези. Критично-філософська думка сучасного Сходу (Китай, Японія, Індія). Аксиологічні змісти східного філософування. Тема 2. Антична філософія. Докласичний та класичний період античної філософії. Умови виникнення, періодизація та загальна характеристика античної філософії. Вчення про першооснови буття. Ідеї, провідні школи та представники античної натурфілософії. Оцінка діяльності</p>

давньогрецьких софістів, їх ідеї та представники. Життя та філософська діяльність Сократа.

Теорія ідей Платона; її вияви у вченні Платона про людину та державу.

Вихідні ідеї філософії Аристотеля. Аристотель про світоустрій. Аристотелеві логіка, етика, політика та поетика. Еліністична та римська філософія.

Тема 3. Філософія європейського Середньовіччя.

Загальна характеристика середньовічної філософії.

Християнська патристика: ідеї, представники та роль у духовному розвитку Середньовіччя. Основні проблеми, ідеї та представники схоластики зрілого Середньовіччя; вихідні ідеї "томізму". Проблема універсалій у середньовічній філософії.

Тема 4. Філософія епохи Відродження.

Напрями, ідеї та представники філософії європейського Відродження. Натурфілософія епохи Відродження (М. Кузанській, Дж. Бруно, М. Копернік, Г. Галілей). Філософія соціально-політичних рухів епохи Відродження.

Етична думка Відродження.

Тема 5. Філософія Нового часу.

Наукова революція, винаходи та перспективи розвитку науки. Емпіризм та раціоналізм у становленні філософії Нового часу: Ф. Бекон та Р. Декарт. Політична філософія Т. Гоббса. Основні ідеї німецького ідеалізму: філософські погляди І.Канта.

Тема 6. Філософія ХІХ – ХХ ст. Духовний вимір людського буття.

Риси та напрямки сучасної Західної філософії. Ідеї фрейдизму та неофрейдизму та їх вплив на громадську думку ХХ ст. Герменевтика як філософська теорія розуміння. Екзистенціалізм як філософія людського існування. Ірраціоналізм (А.. Шопенгауер, Ф.Ніцше).

Позитивізм, неопозитивізм, постпозитивізм як філософське осмислення науки. Сучасна релігійна філософська думка. Філософія структуралізму як пошук глибинних основ культури. Філософська антропологія як навчання про сутність людини. Західна етична думка ХХ століття.

Тема 7. Філософська думка в Україні.

Періодизація історії філософії України. Становлення філософії Київської Русі в Х-ХІV ст. Філософія Ренесансу й Просвітництва (ХУ-ХУІІІ ст.) в Україні. Братерські школи, Києво-Могилянська

	<p>академія</p> <p>Моральна філософія XVII століття і бачення нею шляхів досягнення людського щастя в Україні (Ф. Прокопович, Г. Сковорода). Джерела та національні особливості філософії України. Ідеї єдності слов'ян Кирило-Мефодіївське братерства. Натуралістично-позитивістські та соціалістичні ідеї у філософії України XIX ст. (О.О.Потебня, М.П.Драгоманів, І.Я.Франко, В.І.Вернадський та ін.). Історія етичної думки в Україні.</p> <p>Тема 8. Філософія культури. Філософська антропологія.</p> <p>Історичний огляд: передісторія формування філософії культури. Філософія культури в XX ст.: раціоналізм М.Вебера. Культура і цивілізація: А. Тойнбі та П. Сорокін.</p> <p>Антропоцентризм у світоглядному дискурсі: історичний огляд.</p> <p>Природа і сутність людини. Актуальність філософського вивчення проблеми людини.</p>
Підсумковий контроль, форма	екзамен
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з історії України, Історії української культури, Історії педагогіки, теорії та методика виховання, Психології загальної, вікової та педагогічної.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>Словесні: лекція, бесіда (вступна, репродуктивна, евристична), художня розповідь, пояснення, тощо.</p> <p>Наочні: демонстрація, ілюстрація.</p> <p>Практичні: вправи, практичні роботи, дослідні роботи, дискусії, бесіди, практики ведення панельних дискусій, тощо.</p>
Необхідні обладнання	Доступ до мережі Інтернет Проектор

**Критерії оцінювання
(окремо для кожного виду
навчальної діяльності)**

Розподіл балів, що присвоюється студентам

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою

- максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни, яка завершується іспитом, становить: за поточну успішність – 50 балів, на іспиті – 50 балів.
- при оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами.
- Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:
 - виступ з основного питання (2-5 б.)
 - усна доповідь (2-5 б.)
 - доповнення, запитання до виступаючого, рецензія на виступ (2-5 б.)
 - участь у дискусіях (2-5 б.)
 - аналіз джерельної і монографічної літератури (2-5 б.)
 - письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи) (2-5 б.)
 - реферат, есе (письмові роботи, оформлені відповідно до вимог) (2-5 б.)

Самостійна робота студентів перевіряється виконанням тестових завдань за певними темами – до 5 балів.

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи академічної групи. Позитивна оцінка поточної успішності студента за відсутності пропущених і невідпрацьованих семінарських занять, позитивні оцінки за модульні роботи є підставою допуску до підсумкової форми контролю – іспиту.

Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Оцінка в балах</i>	<i>За національною шкалою</i>		
		<i>Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку</i>		<i>Залік</i>
A	90 – 100	5	<i>Відмінно</i>	

B	81-89	4	<i>Дуже добре</i>	Зараховано
C	71-80		<i>Добре</i>	
D	61-70	3	<i>Задовільно</i>	
E	51-60		<i>Достатньо</i>	

Критерії оцінювання відповідають відповідають «Положенню про організацію освітнього процесу у Львівському національному університеті імені Івана Франка» (<https://www.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/06/S22C-6e18062115060-1.pdf>).

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Дотримання правил академічної доброчесності («Положення про забезпечення академічної доброчесності у Львівському національному університеті імені Івана Франка» (Режим доступу: https://www.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/06/reg_academic_virtue.pdf) полягає в:

- самостійному виконанні навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;

- обов'язкове посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

Письмові роботи - студенти виконують декілька видів письмових робіт (есе, реферат, анотація прочитаних першоджерел).

Жодні форми порушення академічної доброчесності (академічного плагіату, самоплагіату, фальсифікації, списування) не толеруються.

Питання до екзамену

1. Поняття і структура світогляду.
2. Історичні типи світогляду.
3. Предмет, завдання та функції філософії.
4. Філософія стародавньої Індії.

5. Філософія стародавнього Китаю.
6. Космоцентризм давньогрецької філософії. Досократівська філософія.
7. Філософія Сократа.
8. Особливості філософії софістів.
9. Онтологічний дуалізм Платона та Аристотеля.
10. Проблематика західної та східної апологетики.
11. Проблематика західної та східної патристики.
12. Філософія схоластиків. Реалізм і номіналізм.
13. Філософські погляди Августина.
14. Філософські погляди Т. Аквінського.
15. Гуманізм та проблема гідності людини в період Відродження. Пантеїзм філософії Дж. Бруно.
16. Гуманізм та проблема гідності людини в період Відродження. Політична філософія Н.Макіавеллі.
17. Емпіризм і раціоналізм у становленні філософії Нового часу: Ф. Бекон та Р. Декарт.
18. Філософські погляди Т. Гоббса.
19. Основні ідеї німецького ідеалізму: філософські погляди І. Канта.
20. Філософія життя. Основні аспекти філософії Ф. Ніцше.
21. Психологізм. Основні аспекти філософії З. Фрейда.
22. Неофрейдизм. Основні аспекти філософії К. Г. Юнга.
23. Атеїстичний екзистенціалізм. Основні аспекти філософії Ж.-П. Сартра.
24. Атеїстичний екзистенціалізм. Основні аспекти філософії А. Камю.
25. Релігійний екзистенціалізм. Основні аспекти філософії С. Керкегора.
26. Релігійна філософія. Основні аспекти філософії Т. де Шардена.
27. Фемінізм та гендерна проблематика.
28. Філософські ідеї періоду Київської Русі.
29. Філософське вчення Г. Сковороди.
30. Філософська проблематика у творчості Т. Шевченка.
31. Філософія у Києво-Могилянській Академії.
32. Філософія національної ідеї в Україні XIX-XX ст..
33. Філософське осмислення світу в українській художній літературі поч. XX ст..
34. Філософська спадщина української діаспори.
35. Сутність людини. Проблема походження людини.

	<p>36. Особливість людської діяльності. Гра – як різновид діяльності. 37. Основні концепції розвитку суспільства. 38. Поняття і сутність глобалізації. Феномен антиглобалізму. 39. Соціальна філософія: поняття та проблематика. 40. Проблематика творів античності: діалог Платона «Іон». 41. Проблематика творів античності: аналіз праці Луція Сенеки «Моральні листи до Луцилія». 42. Проблематика творів періоду середньовіччя: А. Аврелій «Сповідь». 43. Філософський аналіз твору Т.Гоббса «Левіафан». 44. Філософський аналіз твору Ф. Ніцше «Воля до влади». 45. Філософський аналіз твору К. Г. Юнга «Психологічні аспекти архетипу матері» 46. Філософський аналіз твору Ж.-П. Сартра «Екзистенціалізм – це гуманізм». 47. Філософський аналіз твору А. Камю «Есе про абсурд». 48. Філософський аналіз твору С. Керкегора «Страх і тремтіння» Частина 1. 49. Філософський аналіз твору Т. де Шардена «Феномен людини» Частина: Життя. 50. Філософський аналіз твору Д. Донцова «Дух нашої давнини» 51. Філософський аналіз твору Й. Гейзінга «Людина, що грає». 52. Філософський аналіз твору Х. Ортега-і-Гасет «Бунт мас».</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу Філософія

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Матеріали	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
---------------------------------	--------------------------	---	-----------	---------------------------------	---------------	------------------

Лекційні заняття						
1	<p>Місце філософії в самопізнанні людини. Типи світоглядів. Функції філософії. Поняття і структура світогляду його значення в житті людини.</p> <p>Типологія світогляду: особливості міжфілософії в системі культури. Предмет філософії. Специфічні особливості філософських знань: загальність (універсальність), сутнісність, світоглядність, універсальна теоретична рефлексія. Функції філософії. Історична, культурно-релігійна, етично-духовна специфіки східного способу філософування.</p>	Лекція	<p>Франк С. Філософія і релігія // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – С. 35–56.</p>	<p>Кримський С. Запити філософських смислів. – К.: ПАРАПАН, 2003. – 240 с. Кульчицький О. Основи філософії і філософічних наук. – Мюнхен-Львів, 1995. – С. 24-35.</p> <p>Беньє Ж.-М. Роздуми про мудрість / Ж.-М. Беньє. – К.: Ніка-Центр, 2003. – 168 с.</p> <p>Кульчицький О. Основи філософії і філософічних наук / Олександр Кульчицький – Мюнхен-Львів, 1995. – С. 24-35.</p>	<p>Завдання для самоцінювання</p> <p>Що таке світогляд? Які є рівні світогляду. Як формується світогляд сучасної людини. Яке місце займає філософія в житті сучасної людини.</p>	2 год
2	<p>Антична філософія. Докласичний період античної філософії. Класичний період античної філософії.</p> <p>Умови виникнення, періодизація та загальна характеристика античної філософії. Вчення про першооснови буття. Ідеї, провідні школи та представники античної натурфілософії. Оцінка діяльності давньогрецьких софістів, їх ідеї та представники. Життя та філософська діяльність Сократа. Теорія ідей Платона; її вияви у вченні Платона про людину та державу. Вихідні ідеї філософії Аристотеля. Аристотель про світоустрій. Аристотелеві логіка, етика, політика та поетика. Еліністична та римська філософія.</p>	Лекція-дискусія	<p>Петрушенко В. Л. Філософія: Курс лекцій. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти III – IV рівнів акредитації / Петрушенко Віктор. – К.: «Каравела»; Львів: «Новий світ – 2000», 2002. – 544 с.</p>	<p>Історія філософії: Підручник / Ярошовець В. І., Бичко І. В., Бугров В. А. та ін.; за ред. В. І. Ярошовця. – К.: Вид. ПАРАПАН, 2002. - 774 с.</p> <p>Кондзьолка В.В. Нариси історії античної філософії / Володимир Володимирович Кондзьолка. – Львів, 1993. – 259 с.</p> <p>Хамар У. В. Історія філософії: Курс лекцій / Хамар Уляна Вікторівна. – Львів: Ініціатива, 2008. – С.101-149.</p>	<p>Поняття античної філософії. Загальні особливості, умови формування та етапи розвитку філософії античної Греції. Натурфілософський період грецької філософії. Формування мовних софізмів. Етична концепція Сократа. Маєвтичний метод Сократа як процес самопізнання людиною себе і світу. Протиставлення ідеалізму та матеріалізму у концепціях Платона та Аристотеля. Філософські школи стародавнього Риму і соціо-етичне спрямування..</p>	2 год

3	<p>Філософія європейського Середньовіччя. Загальна характеристика середньовічної філософії. Християнська патристика: ідеї, представники та роль у духовному розвитку Середньовіччя. Основні проблеми, ідеї та представники схоластики зрілого Середньовіччя; вихідні ідеї "томізму". Проблема універсалій у середньовічній філософії.</p>	Лекція	Пашук А.І. Нариси з історії філософії середніх віків. Підручник. К.: , 2007.	Кондзьолка В.В. Історія середньовічної філософії. – Львів, 2001. Коплстон Ф. История средневековой философии. М., 1997. Святий Августин. Сповідь, – К.: Основи, 1996. Татаркевич В. Історія філософії: антична і середньовічна філософія. Свічадо, 1997. Т. I.	Вплив античності на формування філософії середньовіччя. Протистояння ідей античності у період апологетики. Патристика і схоластика як розквіт середньовічної філософської думки.	2 год
4	<p>Філософія епохи Відродження. Напрями, ідеї та представники філософії європейського Відродження. Натурфілософія епохи Відродження (М. Кузанській, Дж. Бруно, М. Копернік, Г. Галілей). Філософія соціально-політичних рухів епохи Відродження. Етична думка Відродження.</p>	Лекція	Рассел Б. Історія західної філософії / Бертран Рассел. – К., 1995.	Хамар У. В. Історія філософії: Курс лекцій / Хамар Уляна Вікторівна. – Львів: Ініціатива, 2008. – С.101-149. С.Боецій «Розрада від філософії» частина 1 і 2 http://shron1.chtyvo.org.ua/Boetsii_Severyn/Rozrada_vid_filosofii.pdf Татаркевич Вл. Історія філософії. Т. 2, Львів, 1999.	Реціоналізація божественного начала в період Відродження. Волонтаризм та гуманізм як пошук реабілітації людини і людського в протиставленні до поглядів середньовіччя.	2 год
5	<p>Філософія Нового часу. Рационалізм та емпіризм філософії Нового часу. Наукові винаходи та відкриття. Ідоли розуму Ф.Бекона. Науковий метод Рене Декарта. Ознайомлення з періодом німецької класичної філософії та її основними представниками. Викладення основних ідей у філософії Е.Канта та Г. Гегеля.</p>	Лекція	Рассел Б. Історія західної філософії / Бертран Рассел. – К., 1995.	Захара І. С. Лекції з історії філософії / Ігор Степанович Захара. – Львів, 1997. Татаркевич Вл. Історія філософії. Т. 2, Львів, 1999. Гегель, Г. В. Ф. Феноменологія духу / 3 нім. пер. П. Тарашук; наук ред. пер. Ю. Кушаков. — К: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2004.	Започаткування раціоналізму та емпіризму філософії Нового часу. Наукові винаходи та відкриття. Ідоли розуму Ф.Бекона. Науковий метод Рене Декарта. Німецька класична філософія: основні риси та представники. Вчення Е. Канта; апіорні та апостеріорні судження; вчення про явище та «річ-у-собі». Етичні ідеї (категоричний імператив) Е. Канта. Що таке «річ-у-собі» та «річ-для-нас»?	2 год

6	<p>Філософія XIX – XX ст. Духовний вимір людського буття. Риси та напрямки сучасної Західної філософії. Ірраціоналізм (А. Шопенгауер, Ф.Ніцше). Песимізм та ірраціоналізм в філософії життя. Проблема волі до влади та трактування образу над людини у філософії Ф.Ніцше. Ідеї фрейдизму та неофрейдизму та їх вплив на громадську думку XX ст. Психологія. Основні аспекти філософії З. Фрейда. Неофрейдизм. Основні аспекти філософії у К. Г. Юнга Формування екзистенціалізму</p>	лекція	<p>Дахній А. Нариси історії західної філософії XIX – XX ст. : навчальний посібник / Андрій Дахній. – Львів : ЛНУ імені І. Франка, 2015. – 486 с.</p>	<p>Захара І. Сучасна світова філософія (XIX – XX ст.) – С. 363-398. // Захара І. Лекції з історії філософії. – Львів: Видавництво ЛБА, 1997. – 398 с. Кьеркегор С. Страх и трепет / Сёрен Кьеркегор ; [пер. с дат., комментарии Н.В. Исаевой, С.А. Исаева]. – М. : Республика, 1993. Райда К. Екзистенціальна філософія. Традиція і перспективи. – К. : Паропан, 2009. – 328 с. 1. Татаркевич В. Історія філософії: Т. 3: Філософія XIX століття і новітня / Пер. З пол. О. Гірний. – Львів: Свічадо, 1999. – 568 с. Філософія Артура Шопенгауера та сучасність: колективна монографія / [Анатолій Карась ... [та ін.] ; за редакцією Анатолія Карася. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2012. – 164 с. Шопенгауэр А. Избранные произведения / Сост., авт. Вступ ст. и примеч. И. С. Нарский. – М. : Просвещение, 1992. – 479 с.</p>	<p>Передумови виникнення і формування філософії життя. Нігілізм як морально-етичний напрям. Філософія Ф.Ніцше: Воля до влади та ідея над-людини. Ставлення до християнства та пошук нової моралі. Психологія, як основний напрям діяльності З. Фрейда. Трикутник Фрейда та його трактування. Значення понять «лібідо», «сублімація». Стадії розвитку психосексуальності дитини. Неофрейдизм та пошук трактування людини як соціо-культурної істоти. Основна проблематика екзистенціалізму.</p>	2 год
7	<p>Філософська думка в Україні. Філософські ідеї в Україні Княжої доби. Перекладні та авторські твори. Етико-християнська мораль та філософське бачення світу. Острозька академія та острозька Біблія. Філософське вчення Г. Сковороди. Пошук щастя людини, свободолубіє та сродна праця. Філософська проблематика у творчості Тараса Шевченка. Проблематика професійної філософії Києво-Могилянської Академії Філософія національної ідеї в Україні XIX-XX ст. Філософське осмислення світу в українській художній культурі початку XX ст.. Філософська</p>	Лекція	<p>Захара І. С. Українська філософія : навчальний посібник / І.С. Захара ; Міністерство освіти і науки України, Львівський національний університет імені Івана Франка, Філософський факультет. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 353 с.</p>	<p>Захара І. С. Академічна філософія України (XVII-I полов. XVIII ст.) / І.С. Захара. Львів : Видавництво Львівського національного університету ім. І. Франка, 2000. – 237 [2] с. Кониський Г. Філософські твори : у двох томах : Георгій Кониський ; редколегія : І.С. Захара ... [та ін.] ; [переклад з латинської, упорядкування, передмова та примітки М.В. Кашуби ; Академія наук Української РСР, Інститут філософії, Інститут суспільних наук]. – Київ : Наукова думка, 1990. – 2 т. Лисий І. Я. Національно-культурна ідентичність філософії : сім наближень до теми. – Київ : Києво-Могилянська академія, 2013. – 179 с. Розвиток філософської думки в Україні : навчальний посібник / [Ю.М. Вільчинський ...</p>	<p>Як формувалися філософські ідеї Княжої доби. «Повчання дітям» Володимира Мономаха. Етико-філософські ідеї: любов до батьківщини, повага до ближнього, шанування праці. Філософія Г.Сковороди. Започаткування філософії серця. Серце як осердя, а не сантимаенталізм. Острозька та Києво-Могилянська академії. Філософські ідеї у творчості Т.Шевченка. Формування національної ідеї XIX – XX ст.. Осмислення питання нації, громадянина, патріота. Д. Донцов та його ідея інтегрального націоналізму. Етапи до формування</p>	

	спадщина української діаспори			[та ін.] ; за редакцією Юрія Вільчинського. – Київ : КНЕУ, 2014. – 327 с. Сковорода Г. Розмова про істинне щастя / Г.С. Сковорода ; [переклад українською мовою, примітки В.О. Шевчука]. – Харків : Прапор, 2002. – 270 с.	сильної нації.	
8	Філософія культури. Філософська антропологія. Історичний огляд: передісторія формування філософії культури. Філософія культури в XX ст.: раціоналізм М.Вебера. Культура і цивілізація: А. Тойнбі та П. Сорокін.	лекція	Бистрицький Є. Конфлікт культур і філософія толерантності. 2002. № 25. С. 59–78.	Бодрійяр Ж. Симулякри і симуляція. Київ: ОСНОВИ, 2004. 230 с. Бубер М. Диалог // Два образа веры. Москва : «Республика», 1995. С. 93–124. Гантінгтон С. П. Протистояння цивілізацій та зміна світового порядку / Пер. з англ. Н. Климчук. Львів: Кальварія, 2006. 472 с.	Місце міфу у формуванні культури. Реалізація архетипів у культурі. Проблеми розуміння та трактування чужої культури. Конфлікт культур. «Пекло – це інші» (Ж.-П. Сартр). Глобалізм, трайбалізм, толерантність, політкоректність, мультикультуралізм Погляди на культуру М.Вебера. цивілізація і культура у працях А. Тойнбі та П. Сорокіна.	2 год
<i>Практичні заняття</i>						

1	<p>Місце філософії в самопізнанні людини.</p> <p>1. Поняття і структура світогляду.</p> <p>2. Історичні типи світоглядів.</p> <p>3. Предмет, завдання та функції філософії.</p> <p>4. Місце філософії в самопізнанні людини</p>	Семінар-дискусія	<p>М.К. Мамардашвілі «Как понимаю философию» Доступно на: http://filosof.historic.ru/bocs/item/f00/s01/z0001103/st03.shtml</p>	<p>Рижак Л. В. Філософія : підручник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. – 650 с.</p> <p>Нечуй-Левицький І. Світогляд українського народу. Ескіз української міфології. К.: Обереги, 2003. 144 с.</p> <p>Дослідження цивілізацій Сходу та Заходу : історія, філософія, філологія 2004. 166 с.</p> <p>Захара І. С. Лекції з історії філософії / Ігор Степанович Захара. – Львів, 1997</p> <p>Кун М.А. Легенди та міфи стародавньої Греції. 1996.</p> <p>Кульчицький О. Основи філософії і філософічних наук. 1995.</p> <p>Открытие Индии. Философские и 'стетические взгляды. 1988. с.</p> <p>Франк С. Філософія і релігія // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу: Хрестоматія. 2009.</p>	<p>Що таке міф? Чому міфи присутні у всіх народів світу? Класифікація міфів. Які вирізняють історичні типи світоглядів? Предмет, завдання та функції філософії. Як філософія формує самопізнання людини?</p>	2 год
2	<p>Антична філософія.</p> <p>1. Зародження європейської філософії. Питання про першопочаток.</p> <p>2. Антропоцентричний поворот у філософії: софісти та Сократ.</p> <p>3. ідеалістична філософія Платона.</p> <p>4. Філософія Аристотеля.</p> <p>5. Філософські школи Давнього Риму: стоїки, епікурейці, скептики.</p> <p>6. Аналіз та обговорення праць: Платон «Бенкет». Тит Лукрецій Кар «Про природу</p>	Семінар-обговорення	<p>Кондзьолка В.В. Нариси історії античної філософії / Володимир Володимирович Кондзьолка. – Львів, 1993. – 259 с.</p>	<p>Петрушенко В. Л. Філософія: Курс лекцій. Навчальний посібник. – Львів, 2003. – (Розділ 2. Антична філософія). – С. 60–76.</p> <p>Платон. Діалоги. Львів, 1995.</p> <p>Рассел Б. Історія західної філософії / Бертран Рассел. – К., 1995. – С.16-258.</p> <p>Хамар У. В. Історія філософії: Курс лекцій / Хамар Уляна Вікторівна. – Львів: Ініціатива, 2008. – С.101-149.</p>	<p>Георгафічні та соціо-політичні особливості зародження давньогрецької філософії. Проблема першопочатку: мілетська школа, Геракліт, піфагорійці. Софісти та формування першопочатків мовознавства. Які софізми придумали софісти. Чому Сократ сперечався з софістами? Що таке масветичний метод Сократа? Вчення про ідеї у Платона, проблема пізнання, етика та суспільно-політичні погляди</p>	2 год

	речей» Книга 5, розділ 8 «Походження релігії».				Платона. Філософське вчення Арістотеля. Які види еросу розглядаються в праці Платона «Бенкет». Проблематика в філософських школах давнього Риму.	
3	<p>Філософія Середньовіччя.</p> <p>1. Філософські засади апологетики, патристики і схоластики.</p> <p>2. Філософія Аврелія Августина. Обговорення праці «Сповідь»..</p> <p>Гуманізм епохи Відродження.</p> <p>1. Політична філософія Н. Макіавеллі. Обговорення твору «Державець» Розділи 15-21.</p> <p>2. Натурфілософські погляди мислителів (М. Кузанський, М. Коперник, Дж. Бруно, Г. Галілей).</p> <p>3. Зародження протестантизму: Мартін Лютер.</p>	Семінар-дискусія	http://chtyvo.org.ua/authors/Machiavelli_Nicolo/Derzhavets/	<p>Кондзьолка В. Історія середньовічної філософії : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. 318 с.</p> <p>Коплстон Ф. Середньовічна філософія. 1997. 155 с.</p> <p>Рижак Л, Філософія як рефлексія духу. Львів, 2009.</p> <p>Татаркевич В. Історія філософії: антична і середньовічна філософія. 1997. Т. І.</p> <p>Захара І. Лекції з історії філософії. 1997. – 398 с.</p> <p>Пашук А. І. Нариси з історії філософії середніх віків: 2007. 712 с.</p> <p>Коплстон Ф. Середньовічна філософія. 1997. 155 с.</p> <p>Петрушенко В. Л. Філософія Відродження. 2011. 504 с.</p> <p>http://194.44.152.155/elib/local/sk750294.pdf</p> <p>Захара І. Лекції з історії філософії. 1997. – 398</p>	<p>Протистояння античної і середньовічних парадигми в філософських поглядах апологетиків.</p> <p>Які ідеї були поширені в період патристики?</p> <p>Які ідеї були поширені в період схоластики?</p> <p>Що таке свобода волі в Августина?</p> <p>Як поєднується у філософській доктрині Августина предистинація, фаталізм та креаціонізм?</p> <p>Як в період Відродження проявляється гуманізм та меценатство?</p> <p>Чи політична філософія Н.Макіавеллі базується на морально-етичних засадах?</p> <p>Які філософські ідеї були поширені в період епохи Відродження?</p>	2 год

4	<p>Філософія Нового часу. Німецька класична філософія</p> <p>1. Особливості розвитку філософії в епоху Нового часу.</p> <p>2. Гносеологічні концепції в новочасній філософії: емпіризм Бекона та раціоналізм Декарта.</p> <p>3. Філософія Т. Гоббса. Обговорення праці «Левіафан». Розділ 14 та 15 (Про природні закони)</p> <p>4. Основні засади німецької класичної філософії.</p>	Семінар-дискусія	Татаркевич В. Історія Філософії: Т. 2 : Філософія Нового часу до 1830 року. 1999. – 352 с.	<p>Декарт Р. Метафізичні розмисли. 2000. – 304 с.</p> <p>Захара І. Лекції з історії філософії. 1997. – 398 с.</p> <p>Петрушенко В. Л. Філософія : Курс лекцій: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти I-IV рівнів акредитації. 2011. – 504 с.</p> <p>Рижак Л. В. Філософія : підручник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. – 650 с.</p> <p>Історія філософії: Підручник / Ярошовець В. І., Бичко І. В., Бугров В. А. та ін.; за ред. В. І. Ярошовця. – К.: Вид. ПАРАПАН, 2002. - 774 с.</p> <p>Татаркевич В. Історія філософії. Т.2. - Львів, 1999.</p>	<p>Які нові ідеї отримали поширення в період Нового часу?</p> <p>Що таке неповна індукція у Ф. Бекона?</p> <p>Концепція «ідолів розуму» Ф. Бекона.</p> <p>З яких складових складається науковий метод Р. Декарта?</p> <p>Які є природні права і закони, описані у праці Т. Гобса «Левіафан»?</p> <p>Розкрийте зміст і значення „коперниканського перевороту” І. Канта у філософії.</p> <p>Поясніть, у чому полягає відмінність між розсудком та розумом у філософії І. Канта.</p>	2 год 2 год
5	<p>Філософія XIX – поч. XX ст. Проблематика некласичної філософії.</p> <p>1. Ірраціоналізм філософії життя</p> <p>2. Особливості некласичного періоду філософування. Філософія життя Ф. Ніцше.</p> <p>3. Психологія та філософські аспекти у діяльності З. Фрейда.</p> <p>4. Неофрейдизм. Філософські ідеї К. Г. Юнга.</p> <p>5. Аналіз твору К. Г. Юнга «Психологічні аспекти архетипу матері»</p>	Семінар-дискусія	Ніцше Ф. «Передне слово Заратустри» // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу. Хрестоматія. Львів. 2009. - С. 305-317.	<p>Татаркевич В. Історія філософії. Т. 3. Філософія 19 століття і новітня. – Львів, 1999.</p> <p>Зарубіжна філософія XX століття, Читанка з історії філософії. Книга 6, К., 1993.</p> <p>Читанка з історії філософії: У 6 кн. / Під ред. Г. І. Волинки. – К.: „Довіра”, 1993. – В кн.. 6: Зарубіжна філософія XX ст. – 239 с.</p> <p>https://textbook.com.ua/filosofiya/1549382563/s-3</p>	<p>Які основні аспекти філософії життя? Як трактується в філософії життя, воля, інтуїція? Як Ф. Ніцше описав діонісійське/аполонівське начало? Що таке нігілізм як нова мораль?</p> <p>Концепція надлюдина у Ф. Ніцше., Що таке психоаналіз, як основний напрям діяльності З. Фрейда?</p> <p>Трикутник Фрейда та його трактування. Значення понять «лібідо», «сублімація». Стадії розвитку психосексуальності дитини. Неофрейдизм та пошук трактування людини як соціо-культурної істоти.</p>	2 год

6	<p>Філософія XIX – поч. XX ст.</p> <p>1.2Формування екзистенціалізму. Карл Ясперс та Мартін Хайдегер.</p> <p>2.3Релігійний екзистенціалізм. Основні аспекти філософії Сьорена .Керкегора.</p> <p>Атеїстичний екзистенціалізм. Основні аспекти філософії Жана-Поля Сартра та Альберта Камю.</p> <p>4. Фемінізм та гендерна проблематика.</p>	Семінар-дискусія	Захара І. Сучасна світова філософія (XIX – XX ст.) – С. 363-398. // Захара І. Лекції з історії філософії. – Львів: Видавництво ЛБА, 1997. – 398 с.	<p>Гайдегер М. Буття у околі речей // Режим доступуhttp://www.ji.lviv.ua/ji-library/Vozniak/text-i-perekl/kn3-heid2.htm</p> <p>Зарубіжна філософія XX століття, Читанка з історії філософії. Книга 6, К., 1993</p> <p>Кьеркегор С. Страх и трепет / Сьрен Кьеркегор ; [пер. с дат., коментарии Н.В. Исаевой, С.А. Исаева]. – М. : Республика, 1993..Читанка з історії філософії: У 6 кн. / Під ред. Г. І. Волинки. – К.: „Довіра”, 1993. – В кн.. 6: Зарубіжна філософія XX ст. – 239 с. https://textbook.com.ua/filosofiya/1549382563/s</p> <p>Татаркевич В. Історія філософії. Т. 3. Філософія 19 століття і новітня. – Львів, 1999.</p> <p>Ю.Крістева «Stabat mater» //(Фрагмент) // Слово. Знак. Дискурс. /За ред. М.Зубрицької. – Львів: Літопис, 1996. http://studopedia.su/16_140502_ekzistentsializm-tse-gumanizm.html</p>	<p>Основна проблематика екзистенціалізму. Релігійний екзистенціалізм С.Керкегора. Три етапи самопізнання. Особливості атеїстичного екзистенціалізму.</p> <p>Трактування понять «свобода», «самотність», «бунт» в атеїстичному екзистенціалізмі.</p> <p>Які є тапи феміністичного руху, в чому їх особливості?</p> <p>Поняття фемінного та маскуліного в філософській традиції.</p> <p>Гендерні дослідження та сучасність. Які є перспективи впровадження рівності статей в суспільстві?</p>	2 год
7	<p>Філософська думка в Україні</p> <p>1Джерела формування філософії в Україні</p> <p>2.Філософія в освітніх закладах Острозької та Києво-Могилянської академії</p> <p>3. Філософія серця та її представники</p> <p>4.Філософія національної ідеї в Україні XIX-XX ст.</p> <p>5.Філософське осмислення світу в українській художній культурі початку XX ст..</p> <p>6.Філософська спадщина української діаспори</p>	Семінар-дискусія	Сковорода Г. Розмова, що називається алфавіт, або буквар миру» // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу. Хрестоматія. Львів. 2009.	<p>Горський В.С., Кислюк К.В. Історія української філософії: Підручник. 2004. 488 с.</p> <p>Захара І. С. Українська філософія : навчальний посібник Львів. 2014. 353 с.</p> <p>Кашуба М. Історія української філософії: Хрестоматія 2004.</p> <p>Лисий І. Я. Національно-культурна ідентичність філософії : сім наблизень до теми. – Київ : Києво-Могилянська академія, 2013</p> <p>Чижевський Д. Нариси з історії філософії на Україні. 1991.</p> <p>Франко І. Що таке поступ?</p>	<p>Як формувалися філософські ідеї Княжої доби. «Повчання дітям» Володимира Мономаха. Етико-філософські ідеї: любов до батьківщини, повага до ближнього, шанування праці. Філософія Г.Сковороди. Започаткування філософії серця. Серце як осердя, а не сантимаенталізм. Острозька та Києво-Могилянська академі. Філософські ідеї у творчості Т.Шевченка.</p> <p>Формування національної ідеї XIX – XX ст..Осмислення питання нації, громадянина, патріота.Д Донцов та його ідея інтегрального націоналізму. Етапи до формування</p>	2 год

					сильної нації. Питання жіночого начала та вибраності жінки у творчості Л.Українки.	
8	<p>Соціальна філософія</p> <p>1.Філософські підходи трактування суспільства, його структури та функцій.</p> <p>2.Суспільство як відкрита система. К. Попер.</p> <p>3. «Реальність» суспільства Е. Дюркгайм.</p> <p>4. Суспільного поступ у філософії Х. Ортега-і-Гасета</p> <p>Філософія культури.</p> <p>1.Історичний огляд: передісторія формування філософії культури.</p> <p>2.Філософія культури в ХХ ст.: раціоналізм М.Вебера.</p> <p>3.Культура і цивілізація: А. Тойнбі та П. Сорокін.</p>	Семинар - дискусія	Т.Лютий «Кінець прекрасної епохи...» http://www.dsnews.ua/society/kinets-prekrasnoyi-epohi-v-kozhnogo-svoya-postpravda--19112016180000	Бойченко М. Системний підхід у соціальному пізнанні : ціннісні та функціональні аспекти : монографія / М. Бойченко. – Київ: Промінь, 2011. – 319 с. Ортега-і-Гассет Х. Бунт мас. – С. 15-139. // Ортега-і-Гассет Х. Вибрані твори. Пер. з ісп. Вольфрама Бурггардта. – Київ : Основи, 1994. – 420 с. Петренко «Епоха постправди...» https://apostrophe.ua/ua/article/politics/political-parties/2018-12-21/epoha-postpravdyi-pochemu-robejdaet-tehnologiya-populizma/22886 Поппер К. Відкрите суспільство та його вороги / Карл Поппер; пер. з англ. Олександр Коваленко, Олександр Буценко. – Київ : Основи,1994. – 2т. Бодрійяр Ж. Симулякри і симуляція. Київ: ОСНОВИ, 2004. 230 с. Гантінгтон С. П. Протистояння цивілізацій та зміна світового порядку / Пер. з англ. Н. Климчук. Львів: Кальварія, 2006. 472 с.	Як в історичному досвіді розкривається поняття суспільства та держави. Утопічні та антиутопічні системи. Поняття суспільної свідомості. Системність суспільства. Концепція К.Поппера.Основні сфери суспільного життя та їх взаємозв'язок. Аспекти співвідношення людини і суспільства. Проблема формування маси та консюмеризму. Як міф впливає на формування культури. Як реалізуються архетипи у культурі. Проблеми розуміння та трактування чужої культури. Конфлікт культур. «Пекло – це інші» (Ж.-П. Сартр). Погляди на культуру М.Вебера. цивілізація і культура у працях А. Тойнбі та П. Сорокіна. Підготовка до екзамену.	2 год